

Anni og Thorvald Thomassen Gundgårdsvej 15 7755 Bedsted Thy

Mette Gjerskov (S)
Folketinget Christiansborg
1240 København K

Villerslev den 25. september 2010

Kopi til
Miljøminister Karen Ellemann (V)
Per Clausen (EL)
Steen Gade (SF)
Johs. Poulsen (RV)
Tage Leegaard (KF)

Forurening af lystfiskersø og naturområde.

Tilledningen af drænvand har medført at naturtypen har ændret sig, så vi i sommerhalvåret ikke kan se vandoverfladen i store dele af mosen pga. alge- og plantevækst.

Forhistorien

Vi købte Villerslev Mose d. 08.10.1984, matr. nr. 2a m.fl.

Fra 1984 arbejdede vi med naturgenopretning af mosen, og herunder fik vi nedlagt et ulovligt pumpelag, som afvandede Villerslev Mose og den tilstødende Hassing Mose.

Vi byggede en dæmning på vestsiden af mosen, og vi fik tilladelse til at stemme mosen op, så vi fik en højere og stabil sommervandstand.

På østsiden havde vi et forureningsproblem fra det gamle mejeri og forsamlingshuset i Villerslev by. Kommunen blev gjort opmærksom på dette. Det medførte, at der blev lavet kloak i den del af byen, så det ikke længere forurener i mosen.

I ca. 1995 gik vi i gang med at gennemgrave, de lange balker (langsgående jordvolde) i den tidlige tørvemose for at genskabe Villerslev Mose som en landskabelig smuk og artsrig mose med en mosaik af forskellige vandarealer. Siden genskabelsen af mosen har vi som ejere brugt megen energi og for egne midler genskabt Villerslev Mose som en naturlokalitet af regional betydning. Ifølge fagfolk er Villerslev Mose landsdelens mest betydelige ferskvandslokalitet i det dyrkede land, ikke mindst for fuglelivet.

Sydøst for ejendommen udmunder der et dræn, som har til formål at afvande nabogården "Gundgård", der ligger syd for vores ejendom. Dette dræn er stærkt forurenet, da husspildevand og mødding er tilsluttet drænet. Dette anmeldes til Viborg Amt, som efter en hurtig analyse påbød den da værende Sydthy Kommune at få forholdene tilendebragt.

Vest for ejendommen har vi etableret Thisted Kommunes største og mest naturskønne lystfiskersø på ca. 1 ha. Lystfiskersøen blev åbnet i 1993.

Det har da også medført, at vi i 2001 fik BFN's (Biologisk Forening for Nordvestjylland) naturpris som en anerkendelse af vores indsats for at genskabe Villerslev Mose og dens naturværdier, og af vores kampe med kommunen og amtet for at sikre denne dejlige natur.

Aktuelle forureningsproblemer

Vi har to problemer, et på vestsiden og et på østsiden af vores ejendom.

1. problem vest

På sydvestsiden påbegyndte landmand Jens Jørgen Kær, Gundgårdsvej 16 i Hassing i ca. 2008 et renoveringsprojekt af markdræn, da der i flere år havde stået små søer med vand på marken. Disse små søer var meget grønne af alger, og det tydede på stort indhold af næringssalte. Drænet gennemløber engen på nabogården syd for vores lystfiskersø. Engen ejes af landmand Per Nielsen, Rishøjvej 4 i Visby

Drænet på engen syd for lystfiskersøen har i flere år tilsyneladende været tilstoppet. Da landmændene begyndte at arbejde med drænet på denne eng, kontaktede vi Thisted Kommune for at gøre opmærksom på, at det kan være til stor gene og gøre ubodelig skade på vor lystfiskersø at modtage så store mængder næringsrigt drænvand. Der ankommer to medarbejdere fra kommunens tekniske forvaltning, og da de kan se, at gravearbejdet har sigte mod et §3-område, giver de landmændene et påbud om ikke at grave i det pågældende areal. Det viser sig dog efterfølgende, at drænledningen løber uden om det lille §3-område. Efterfølgende finder landmændene det tilstoppede sted i engen og ved hjælp af en spuleslange, spuler de drænrørene igennem, og alt slammet løber ud i vor lystfiskersø.

Det har efterfølgende medført en stor miljøbelastning af søen, og engen er desuden registreret som et potentielt okkerområde. Se i øvrigt okkerloven.

Miljøpåvirkningerne af lystfiskersøen har efterfølgende været så store, at plantevæksten i den gror så voldsomt, at søen har været ubrugelig for spindefiskeri.

De foregående 16 år har vi ingen problemer haft med grøde og vandplanter, da søen er anlagt på morænegrus og er uden bundsediment, så påvirkningen fra drænet har været en katastrofe for os. Vi har forsøgt at trække grøde og vandplanter op i uanede mængder, men skaden var næsten uoprettelig, og den vil kræve et meget stort renoveringsprojekt.

Se vedlagte foto **Fiskesø**

2. problem øst

På sydøstsiden har vi ligeledes et stort problem med næringsbelastet drænvand til Villerslev Mose, men her skyldes situationen, at landmanden på trods af, at Thisted Kommune har registreret området som et §3-område og har givet den pågældende landmand forbud mod at renovere drænet i det pågældende område. På trods af dette forbud har han alligevel spulet søen ud i mosen. Dette har medført en katastrofal miljøbelastning af Villerslev Mose.

Billedokumentation vedlægges.

Der vedlægges sagsakter fra Thisted Kommune.

Forsøg på problemløsninger

Vi har henvendt os adskillige gange til forvaltningen for teknik og miljø i Thisted Kommune, men uden de store resultater. Alle henvendelser blev afslået med den begrundelse, at landmændene har ret til forureningen. Forvaltningen har udelukkende behandlet sagen med henvisning til vandløbslovens bestemmelser, desuagtet at naturbeskyttelsesloven siger noget andet.

Se vedlagt foto *Villerslev Mose*

2009 blev lystfiskersøen besigtiget af formanden for Udvalget for teknik og miljø, Ole Vestergaard (V). Et enigt udvalg gav helt klart udtryk for, at situationen var helt uholdbar og burde løses på en eller anden måde.

I 2010 besigtigede det nye Udvalg for teknik og miljø atter området, og det gav i enighed udtryk for, at forholdene var helt uholdbare og derfor skulle løses.

Samme år gik formanden, Niels Jørgen Pedersen, og næstformanden, Morten Yde, fra landboorganisationen, LANDBO THY, også ind i sagen, måske efter opfordringer fra minister for fødevarer, landbrug og fiskeri, Henrik Høgh. Løsningsforslaget for lystfiskersøen blev et forsøg på at etablere et vådområde på engen syd for lystfiskersøen. Engen har en størrelse på ca. 3,6 ha. I modelforslaget skulle vi handle med et stykke erstatningsjord, som ligger ind i den pågældendes landmands mark, og dette højtliggende jord på 1,4 ha skulle værdisættes til prisen for 2 ha i den lavere eng, og vi skulle så efterfølgende købe de resterende 1,6 ha. og derefter selv bekoste reoveringen af lystfiskersøen og etableringen af vådområdet på engen. Lavt sat bliver dette en udgift til os på minimum kr. 500.000.

Selv om det selvfølgelig er urimeligt, at man får den slags udgifter på grund af en **forurening** fra andre, har vi dog accepteret dette forslag for at sikre vor lystfiskersø. Men vi må nu konstatere, at alle henvendelser har været forgæves, da landmandens holdning er, som han giver udtryk for den i Jyllands Posten, at "vi bare kan pakke sammen". Med andre ord: "Han er helt ligeglad!".

Derfor appellerer vi til, at der kan komme en politisk løsning på dette problem.

Kan det virkelig være rigtigt, at et landbrugserhverv kan forurene en virksomhed (lystfiskersø) og et naturområde, som nu næsten er udslettet i sommerhalvåret?

Men venlig hilsen

Anni og Thorvald Thomassen

58. Vedr. anlæg af grødeoptagningspladser m.v. ved amtsvandløbet.

En amtskommune har anmodet Skov- og Naturstyrelsen om at afgøre, om afgørelsen efter § 43 i naturfredningsloven i forbindelse med amtskommunens anlæg af grødeoptagningspladser ved en å, skal indkaldes til afgørelse i styrelsen. Amtskommunen har i denne forbindelse henvist til bemærkningerne i Miljøministeriets cirkulære nr. 222 af 1. december 1978, pkt. 2.3. og pkt. 3.1.2., hvorefter konkrete sager af mere vidtrækkende betydning kan indkaldes til afgørelse i styrelsen, når der opstår væsentlige interessemodsatninger mellem amtsrådet som egentlig anlægsmyndighed og som godkendelsesmyndighed efter § 43.

Styrelsen bemærkede hertil, at indkaldelse af sager til afgørelse i styrelsen som 1. instans må kræve, at der foreligger ganske særlige omstændigheder, som gør amtskommunen "inhabil". Efter styrelsens opfattelse er dette normalt ikke tilfældet, blot fordi amtskommunen er anlægsmyndighed i forbindelse med vedligeholdelsesforpligtelserne efter vandløbsloven og samtidig skal give tilladelse efter § 43 i naturfredningsloven, hvorfor styrelsen ikke finder anledning til at indkalde sagen til afgørelse.

Amtsrådets afgørelse efter § 43 vil kunne påklages til styrelsen efter de almindelige regler herom

(Skr. af 24/3-1988 j.nr. F 736/12-69).

59. Udledning af drænvand i mose.

En amtskommune har spurgt Skov- og Naturstyrelsen, om tilladning af drænvand til en mose kræver tilladelse efter § 43. Styrelsen har i den anledning svaret, at formålet med reglerne i naturfredningslovens kapitel V er at beskytte de heri nævnte naturtyper imod ændringer, medmindre der er tungtvejende grunde, som taler for at give tilladelse hertil.

Spørgsmål om regulering af forurening henhører under anden lovgivning, såsom miljøbeskyttelsesloven og okkerloven. Tilladning af drænvand til søer, vandløb og andre § 43-områder vil derfor normalt ikke kræve tilladelse efter naturfredningslovens § 43.

Under ganske særlige omstændigheder hvor en tilladning af drænvand vil medføre, at den pågældende naturtype ændres så radikalt, at det reelt er i strid med lovens formål om at bevare den som sådan, (d.v.s. at der er tale om en forurening, der er så omfattende, at den kan sidestilles med en fysisk ændring), vil foranstaltninger dog efter Skov- og Naturstyrelsens opfattelse efter omstændighederne kræve tilladelse efter § 43.

Det er således ikke nok til at udløse et krav om tilladelse, at der vil ske en væsentlig forurening af den pågældende biotop, men det må tillige kræves, at de biologiske forhold heri vil blive ændret i betydelig grad. Der kan her f.eks. være tale om, at værdifulde fauna- og floraelementer vil blive udryddet.

Hvorvidt der i konkrete sager, kræves tilladelse til den påtænkte foranstaltning vil afhænge

thisted komm 2.txt

Thorvald Thomassen

Gundgårdsvej 15
7755 Bedsted THISTED KOMMUNE

TEKNISK FORVALTNING
Miljøafdelingen

Orientering om miljø-og teknikudvalgets beslutning Den 12. maj 2010

Vores ref.:

Miljø-og teknikudvalget har besigtiget din ejendom mandag den

12. april 2010 og har efterfølgende drøftet problemstillingen omsagsnr.:
884790

Doknr.: 1199728

kring din 'Iystfiskersø på udvalgs mødet d. 26. april 2010.

Thisted Kommune
Udvalgets beslutning fremgår af protokollen fra mødet og er citerådhuset
ret herunder: Kirkevej 9
7760 Hurup
Tlf: 99 171717

" Udvalget er positivt stemt for at finde en løsning på problemstil

Fax: 99 17 22 64
lingen, når der foreligger retningslinjer for det videre arbejde med
www.thisted.dk

-v-aRd..-0\$J-na-t-ll-FJ3lane-r-ne-.'------' ,~-----,----- ~-__

MAlt t;knisk@thisted.dk
CVR'nr.: 29189560

Personlig henvendelse:
Mandag-onsdag 8.00 -14.30
Med venlig hilsen Torsdag 8.00 -16.30
Fredag 8.00 -13.00

Telefontid:
Mandag-onsdag 8.00 -15.00
Torsdag 8.00, 17.00
Fredag 8.00 -13.00

Personlig henvendelse:
80rgerservicecenter Thisted
Mandag-onsdag 10.00 -16.00
Torsdag 10.00 -17.00
Fredag 10.00 -14.00

Borgerservicecenter Hurup
Mandag-onsdag 10.00 -15.00
Torsdag 10.00-17.00

Fredag 10.00 -14.00

□

thisted komm.txt

Thorvald Thomassen
Gundgårdsvej 15

7755 Bedsted THISTED KOMMUNE

Orientering om udvalgets drøftelse af vådområder

Miljø-og teknikudvalget har på sit seneste møde fået en orientering om vådområder, herunder baggrund og vilkår for deres etablering.

Du har rettet henvendelse til forvaltningen og stillet forslag om, at Thisted Kommune tager initiativ til at udpege en del af din naboejendom som vådområde, for derved at kunne rense drænvand fra opstrøms liggende marker, inden dette vand tilledes din lyst

fiskersø.

Miljøafdelingen har i sin redegørelse til udvalget påpeget, at der er knyttet en række betingelser til etablering af vådområder. Blandt disse betingelser er, at områderne ikke skal etableres opstrøms søer, og at de skal have en betydelig reduktionskapacitet.

Staten har i sit oplæg til vådområder ikke peget på nogle projekter i Thisted Kommune, og vandoplandsstyregruppen -i dette tilfælde Limfjordsrådet -har prioriteret andre projekter i Limfjordens opland.

Udvalget har efterfølgende vedtaget følgende:
"Da der ikke kan udpeges vådområder i Thisted Kommune, der lever op til krav til kvælstofreduktion i vandrammeplanen henvises Thorvald Thomassen til at løse problemstillingen ved fiskesøen ved frivillig aftale med nabo eller ved etablering af foranstaltninger på egen grund, da Thisted Kommune ikke p.t. ser andre løsningsmuligheder."

Med venlig hilsen

TEKNISK FORVALTNING
Miljøafdelingen

Den 19. maj 2010

Vores ref.: tb
Sagsnr.: 884790
Doknr.: 1202480

Thisted Kommune

Rådhuset
Kirkevej 9
7760 Hurup

Tlf: 99 17 17 17
Fax: 99 17 22 64
www.thisted.dk
Mail: teknisk@thisted.dk
CVR-nr.: 29189560

Personlig henvendelse:
Mandag-onsdag 8.00 -14.30
Torsdag 8.00 -16.30

Livsværk går i fisk

Drænvand: Thorvald Thomassen har brugt 26 år af sit liv på et storstilet naturprojekt i Villerslev Mose med bl.a. Sydthy Fiskeland. Men nu truer forurenede drænvand med at ødelægge hans forretning.

AXEL PIHL-ANDERSEN
CARSTEN ELLEGAARD

axel.andersen@jp.dk
carstenschristensen@jp.dk

Umidlertbart fremstår sceneriet som ren idyl med sivene og den lille sø, som er indrammet af grønne enge med græssende, sortbroget malkekvæg:

»Du kan selv se: Derovre var der blot for et par år siden en sandbred med til søen. Nu er det groet helt til med siv. Og sådan er det over det hele. Selv om jeg forsøger at rense

op, er der fyldt med alger. Fiskeene dør, og det hele groer til.«

Den 58-årige Thorvald Thomassen taler højt, nærmest råbende, for han er vred, mens han viser rundt i Villerslev Mose, som han købte for 26 år siden.

»Her havde jeg etableret en salamandersø, men den er også død nu.«

Vi går videre:

»Her er en anden sø, som blot for få år siden var et fantastisk sted at fange gedder, og hvor vi havde fiskekonkurrencer med masser af udændinge. Nu er det, som du kan se, bare et stort bløvet uden fisk.«

Drænvand i fiskesø

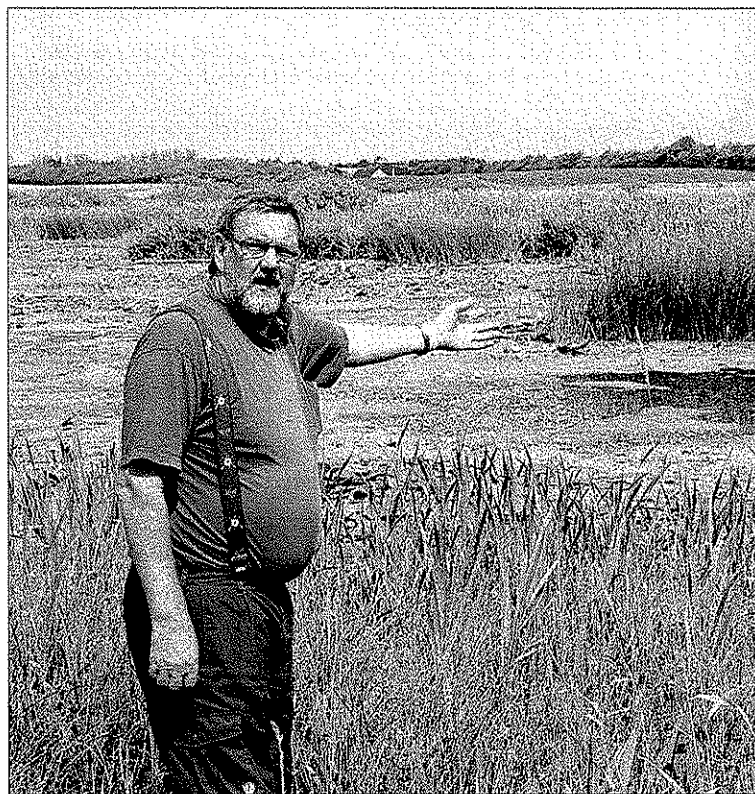
Algeveksten og tilgroningen skyldes først og fremmest drænvand med fosfor og næringsstoffer fra Thomassens landmandsnavn – en midtdelst svineproducent – men ifølge lovgivningen gør landmanden ikke noget ulovligt, når han afvander si-

ne arealer og via drænrør leder det videre til Thomassens fiskeland.

»Jeg finder mig i en situation, hvor min nabo, industrilandmanden, har ret til at lede sit forurenede drænvand direkte ud i min fiskesø, som jeg lever af at leje ud til put-and-take-fiskere. Det er frustrerende – for skal det være lovligt at ødelægge en anden mands forretning og ejendom?« spørger den store mand med fuldskæg og seler, inden han lynhurtigt slår over i tysk for at give gode råd til et par tyske lystfiskere, der har svært ved at få bid.

Sammen med sin kone, Anni, genskabte han søer og plantede træer – og fik etableret et af de flotteste naturområder i Sydthy, som han blandt andet er blevet præsieret for med en naturpris fra Biologisk Forening for Nordvestjylland

Villerslev Mose er berømt for sin varierede og koncentrerede naturrigdom, og de 20 ha. med enge, sump, søer,

mose og krat er eksempelvis en af landets bedste lokaliteter for oddere, der bruger mo-

sen på deres vej mellem Ove Sø og Limfjorden.

Thorvald Thomassen er

selv en ægte naturmand, der som tidligere sømand og ansat i Fiskerikontrollen og in-

HØVEDPUNKTER

■ Thorvald Thomassen har modtaget en naturpris for at have genskabt Villerslev Mose.

■ Fosfor og nitrat fra nabo-landmandens drænvand truer med at ødelægge fiskesøerne, men ifølge lovgivningen gør naboen ikke noget ulovligt.

K: Der er Behov for ændringer af loven

■ Normalt skal forureneren betale, men det princip gælder ikke i forbindelse med drænvand. De Konservatives miljøordfører mener, at der skal kigges på lovgivningen.

AXEL PIHL-ANDERSEN
axel.andersen@jp.dk

Der er brug for en langsigtet løsning af problemerne med forurenede drænvand, som bl.a. truer med at ødelægge Sydthy Fiskeland i et unikt naturområde i Villerslev Mose ved Bedsted i Thy.

Det fastslår den konservative miljøordfører, Tage Leegaard, der ligesom SF's miljøordfører Steen Gade har været på besøg på Thorvald Thomassens ejendom og med egne øjne set konsekvenserne af, at der er fri dræningsret i Danmark.

»For det første håber jeg, at der kan skabes en lokal løsning, hvor Thorvald Thomassen kan købe den eng af sin nabo. Men vi bliver også nødt til at se på den som en mere principiel sag, for problemet er formentligt aktuelt mange andre steder end lige her,« siger Tage Leegaard.

Grøn vækst

»Vi skal fokusere mere på, hvad der egentlig kommer ud af drænet og ikke bare på, hvor meget landmanden har lov til at gøde på så og så meget jord. Nogle steder kan

der nemlig gødes mere, end reglerne siger – og andre steder skal der måske slet ikke gødes. Det afgørende er jo, hvad der kommer ud. Derfor må vi kigge på selve lovgivningen i forbindelse med "Grøn vækst" og vandplanerne,« siger han.

Steen Gade har tidligere kritiseret, at man i forbindelse med drænvand negligerer det generelle princip om, at forureneren betaler.

Samme opfattelse er der i Dansk Ornitologisk Forening (DOF), som for nylig har påpeget, at forurenede drænvand ødelægger naturområder flere steder. Eksempelvis bruger Skov- og Naturstyrelsen 40 mio. skatte kroner på et ådalsprojekt syd for Ringsted, der skal fjerne næringsstoffer som nitrat og fosfor fra drænvandet, inden det løber ud i Susåen.

»Drænvandet er et overset problem, der er med til at forurene vores vandløb og søer. Normalt er det forureneren, der betaler, men det gælder ikke her, og det er ik-

ke rimeligt,« siger DOF's formand, Christian Hjorth.

Byttehandel som løsning

Også i den lokale landboforening, Landbo Thy, er næstformand Morten Yde opmærksom på problemstillingen:

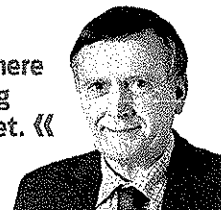
»Det er oplagt, at Thorvald Thomassen har et stort problem. Derfor forsøger vi at gå ind i den konkrete sag for at finde ud af, om der kan findes en løsning. Det kunne f.eks. være at indgå en byttehandel af jord, så Thomassen kan få etableret et vådområde. Omvendt må vi undersøge, at landmanden ikke har gjort noget ulovligt,« siger Morten Yde.

Han mener dog, at tiden og de kommende vandplaner arbejder for en mere permanent løsning af forurenede drænvand.

»Vi skal naturligvis passe på vores sårbare jord, og vandplanerne vil pålægge os at finde nogle værktøjer til at fjerne fosfor og andre næringsstoffer,« siger han.

» Vi skal fokusere mere på, hvad der egentlig kommer ud af drænet. «

Tage Leegaard (K)
miljøordfører

SLUT UDSALG TØM BUTIKKEN

VI STARTER TIRSDAG

DE SIDSTE UDSALGS MÆRKEVARER SKAL VÆK

FØR PRISER OP TIL 1499,-

PRISER FRA

100,-

200,-

300,-

CARLA
dunord

kello

PARDON®
SIGNAL

ZIBZ

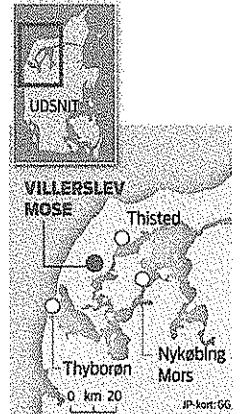
CENTER MODE

CITY VEST TLF.: 86 25 71 22
VIBY CENTRET TLF.: 86 14 60 11

Thorvald Thomassen er frustreret over at se sit livsværk gå til grunde. Han har brugt de seneste 26 år af sit liv på at skabe Sydthy Fiskeland, der ligger i Villerslev Mose. Fotos: Finn Byrum

Som barn pjækkede Thorvald Thomassen fra skolen, fordi han hellere ville fiske.

ville hellere fiske, så det er måske ikke så underligt, at jeg er endt her,» siger han.

»Vandlovsloven siger, at du skal modtage drænvand, og ifølge den er drænvandet åbenbart pr. definition rent. Men det passer jo ikke. Landbruget vil gerne beskytte ejendomsretten, men landmanden har ret til at lede sit vand ind på min jord, uanset hvad den indeholder. Det ødelægger min forretning, og jeg nægter at tro på, at man har retten til at ødelægge andres ejendom,« siger Thorvald Thomassen, der al-

lerde har haft både den konservative miljøordfører, Tage Leegaard, og SF's miljøordfører, Steen Gade, på besøg.

»Håbløs kamp«

»Jeg bruger al min tid på at rense slam og grød op af søerne, men det er en håbløs kamp. Hver morgen går jeg en tur med en stor ketcher og forsøger at fjerne de værste alger, men alligevel gror søen lige nu til med meget stor hastighed. Det er urimeligt, og jeg håber da, at politikerne på længere sigt får ændret lovgivningen. Men om vi finder

en løsning på mit eget område, er mere tvivlsomt. Det kræver, at jeg kan overtage en del af naboen's jord, så jeg kan etablere en vådeng, der kan fungere som et filter i forhold til mine søer.«

Foreløbig har der ikke kunnet skabes enighed med naboen, og Thorvald Thomassen karakteriserer selv situationen som »håbløs og uoprettelig«.

»Det vil koste mig mindst en halv mio. kr. bare at rette nogenlunde op på tingene. Jeg ved snart ikke, om man bare skal lukke butikken og

sige »Det var det«, og det var så 26 års spildt arbejde. Det er lige til at gå i spåner over, for det gør altså ondt, når man ser, at ens livsværk er ved at gå til grunde.«

Naboen, landmanden Per Nielsen, understreger, at han ikke foretager sig noget ulovligt.

»Der har været drænvand der i hundrede år, og så kommer Thorvald Thomassen og vil stoppe alt. Han kan pakke sammen, og jeg vil ikke sige noget nærmere om sagen ud over, at vi altså ikke gør noget forkert,« siger Per Nielsen.

kærneret jæger hurtigt blev træt af et almindeligt parcelhusliv. Derfor opkøbte han

også Villerslev Mose for 26 år siden.

»I skolen pjækkede jeg og

OMBYGNINGS UDSALG

KÆMPE

OMBYGNINGS UDSALG

I ÅRHUS. ALT SKAL VÆK

| ecco LLOYD Dockers MARY B' PETERKAISER Clarks

Gabor RALPHBOSTON SEBAGO ANGULUS RÖHDE

Farven
viser vej til
din rabat

Se mærkning
på skoen

NY
BUTIK
ÅBNER
26/8

ÅRHUS · RYESGADE 14 · TLF. 86129111

SERVICE · KVALITET · UDVALG

Thisted Dagblad

Thisted Dagblad | 28.05.2010 | 1. sektion | Side 5 | 545 ord | artikel-id: e207eef0

Løsning kræver lovændring

Af Af Jens Fogh-Andersen jens.fogh.andersen@nordjyske.dk

Af Jens Fogh-Andersen

jens.fogh.andersen@nordjyske.dk

THY: - Jeg knokler dagligt med sagen, for selvfølgelig er jeg ikke interesseret i, at den sø og det naturområde, jeg selv har skabt, skal ødelægges af fosfor fra omliggende marker.

Thorvald Thomassen, indehaver af Sydthy Fiskeland ved Bedsted, modtog for nogle år siden en naturpris for Biologisk Forening for Nordvestjylland, BFN. Prisen var en påskønnelse af et stykke privat naturgenopretning, som blandt andet gjorde det muligt for ham at åbne sit fiskeland, som over en årrække har tiltrukket stadig flere fisketurister.

Men midt i al idyllen kæmper Thorvald Thomassen mod en stadig stigende forurening med fosfor, som via drænrør fra omliggende marker ender i fiskesøen, hvor det giver næring til alger som stille og roligt får området til at ændre karakter.

- Selvfølgelig kan jeg år efter år knokle for at fjerne al den vegetation, der nyder godt af den fosfor, der udledes i vandet - og jeg kan også tømme søen med nogle års mellemrum og fjerne det fosforholdige slam, men det kan ikke være rimeligt, at det område, jeg har skabt, skal ødelægges, fordi det ikke i øjeblikket er muligt at gribe ind, når fosforudledninger fra et erhverv, her landbruget, ødelægger forudsætningerne for at andre kan drive erhverv, siger Thorvald Thomassen.

Principiel sag

Problemet for Thorvald Thomassen er, at han ikke kan sige «nej» til at modtage drænvand fra de omliggende marker. Heller ikke selv om vandet er forurenet med fosfor. Det er en problemstilling, som folketingsmedlem og konservativ landbrugsordfører Tage Leegaard, som også er formand for BFN, der tildelte Thorvald Thomassen en naturpris, nu vil tage op politisk. For sagen rummer meget principielle aspekter, siger Leegaard.

- Når marker drænes, skal vandet ledes væk, men i en situation, hvor vi taler Grøn Vækst, vandplaner og reduktion af fosforudledninger, så må det være helt relevant at drøfte, hvor meget kvælstof, der må være i det drænvand, som andre - i dette tilfælde Thorvald Thomassen - efter de nuværende regler ikke kan sige «nej» til at modtage, siger Tage Leegaard.

I udgangspunktet mener han, at den konkrete sag burde være løst ved at der udvises «godt landmandskab».

- Godt landmandskab er blandt andet at undgå overgødsning på arealer, hvor der er risiko for, at det fører til et forhøjet indhold af næringsstoffer i det drænvand, der ender hos en nabo. Man kan bare ikke lovgive om godt landmandskab og så kan vi komme i en situation, hvor der skal lovgives, fordi der er problemer, som ikke kan løses gennem godt landmandskab, siger Tage Leegaard, som nu har stillet spørgsmål til miljøminister Karen Ellemann om mulighederne for at stille krav til drænvandets kvalitet.

Regler rammer alle

Mens der lægges op til politisk fokus på problemstillingen, løber det fosforholdige vand stadig i drænrørene og Thorvald Thomassen er klar over, at en politisk løsning har lange udsigter.

- Godt landmandskab kan ikke praktiseres så længe der er enkelte, som ikke vil leve op til det.

- Min sag er et eksempel på, at et enkelt broddent kar kan give problemer for rigtig mange andre landmand. Egentlig er det en uheldig situation, hvis det ender med en lovændring som vil få betydning for rigtig mange, hvis det hele kunne være løst med en smule fleksibilitet og vilje til at vise hensyn til en nabo, siger Thorvald Thomassen.

Titel

Stednavne

SYDTHY_KOMMUNE

Emneord

FORURENING POLITIK

Personer

Virksomheder

Bilag 1

Dette er passende omtalt i fuglenes Danmark (seneste atlasundersøgelse) 1994, side 356.

"Hættemågekolonierne har stor betydning for en række andre vandfuglearter, der foretrækker at yngle nær denne art og på den måde nyde godt af den beskyttelse, som hættemågernes aggressive redeforsvar tilvejebringer"

- Havterne fouragerer lejlighedsvis i mosen

- Fjordterne

- Dværgterne 3-5 fugle fouragerer dagligt i mosen efter yngelplejetidens afslutning. Arten har i en årrække været i tilbagegang på nationalt plan, p.gr.a. øgede forstyrrelseser på yngelokaliteterne. Sydthy (Agger Tange) har nogle år en af landets største ynglekolonier. Det må formodes at artens forekomst i Villerslev Mose indikerer behovet for fourageringsbiotoper uden for yngletiden.

- Sortterne, før afvandingen af mosen ynglede arten i Villerslev Mose. Arten er blandt Danmarks mest truede fuglearter. I de seneste år hvor arten har haft en svag fremgang, 50-100 par, er sortternen igen vendt tilbage til Villerslev Mose. Endnu dog kun på fouragering.

- Fiskeørn, iagttages hvert år fiskende i mosen.

- Rørhøg, fouragerer jævnligt i mosen (mosen ligger formentligt lige omkring grænsen for hvad der kræves for at arten kan yngle)

Vadefugle- Alle de almindeligt forekommende klirer, bekkasiner, regnsøver med flere, er fra forår til sent efterår jævnlige og til dels talrigt forekommende rastefugle i mosen. Særligt skal den velkendte forekomst af den meget fåtallige enkeltbekkasin nævnes. Ældre iagttagelser vidner om at den nu på europæisk niveau, truede tredækker (stor bekkasin) var en jævnligt forekommende trækgæst i mosen. Brushane observeres i træktiden i småflokke. Denne art har gennem de seneste 10 år været i rivende tilbagegang i DK.

PATTEDYR

Der foreligger ikke egentlige undersøgelser over småpattedyr i mosen. Men lejlighedsvis iagttages ilder, lækat, brud og mink.

Birkemus- I sommeren 2003 blev det første bevis for Birkemusens tilstedeværelse i mosen tilvejebragt ved en tilfældig indfangning. Fundet er gennem fotodokumentation verificeret og godkendt i forbindelse med Dansk Pattedyratlas.

Odder- efter genskabelsen af mosen med regulativmæssig vandstand, er odderen vendt tilbage til mosen som fast beboer. Nogle år yngler odderen i mosen.

Netop Toftdal Bæk som ansøger ønsker at placere en natursti langs med, er en af odderens vigtige færdselsveje til og fra Villerslev Mose. Dette bekræftes af de mange spor, ekskrementer og veksler langs med bækken. Ligeledes er det odderens forbindelsesvej tværs gennem Thy, til Limfjorden.

I denne gennemgang af mosens dyreliv, er der lagt vægt på de mest sårbare og fåtallige dyrearter.

Ud over de nævnte dyrearter er mosen en vigtig indlands træk- og raste lokalitet for andefugle og gæs.

Det drejer sig om flokke på flere hundrede Pibeænder, Gråænder. Krikænder samt få Spidsænder.

Mosen er tillige tilholdssted for en lang række af de almindelige småfuglearter, såvel de arter der er specielt tilknyttet moser, som arter der er tilknyttet park og det åbne land.

BILAG 1

fremhævet med fed = national betydning
fremhævet med kursiv = regional betydning

MOSENS FUGLELIV

Flg. opgørelser over ynglefugle er optalt af erfarne ornitologer.

Ikke mindre end 6 forskellige arter andefugle yngler med sikkerhed i mosen. Det kan kun få moser matche på nationalt plan. Andefugle hører til blandt de arter, der kræver uforstyrrede omgivelser, især i yngletiden.

- **Rørdrum**, arten har været observeret lejlighedsvis i mosen gennem de senere år. I sommeren 2004 hørtes rørdrummen for første gang pauke gennem hele ynglesæsonen. Der er således stor sandsynlighed for at denne fåtallige art har ynglet i Villerslev Mose for første gang.

- **Gråand** – så sent som foråret 2004, vurderede en meget erfaren ornitolog at der yngler 50-100 par.

- **Skeand** 1-3 par årligt (enkelte år sandsynligvis flere, afhængig af vandstanden i de lavvandede dele af mosen, omgivende enge og marker). Jf. seneste opgørelse yngler der kun 570-900 par i DK, fordelt på 275 lokaliteter, her af kun få i Thy.

- **Atlingand** 1-2 par årligt Denne fåtallige svømmeandart, har været i konstant tilbagegang i Nordeuropa over flere årtier. Jf. den seneste landsopgørelse yngler der 260-308 par, fordelt på blot 108 lokaliteter. (Arten er meget strengt tilknyttet næringsrige lavvandede enge, som er oversvømmet i forårsperioden, samt lavvandede næringsrige søområder. Denne biotop findes netop kun i mosens nordlige del langs Toftdal Bæk, samt på marken nord for bækken.

I foråret ynglede 1 par Atlingænder netop i det vandhul med naturlige sumpomgivelser som nu ønskes udgravet!

- **Knarand** ses hvert forår i træktiden med 1-2 par. Arten yngler næppe i mosen.

- **Krikand** fåtallig dansk ynglefugl. Yngler nogle år i Villerslev Mose.

- **Pibeand**, et enkelt par ses nogle år i begyndelsen af yngletiden. Senere på ynglesæsonen er der nogle år iagttaget han på såkaldt venteplads. Det indikerer at arten nogle år yngler i mosen. Men der skal meget held og tid til at bevise det ved iagttagelse af ungeførende hun.

På nationalt plan yngler arten årligt kun på 3-5 lokaliteter med 4-15 par. Den nærmeste ret regelmæssige ynglefremkomst er i Vejlerne. Danmarks første ynglefund var i Ove Sø i 1937.

- **Spidsand**. Iagttaget nogle år i det tidlige forår. Arten er en fåtallige yngleart i tilbagegang i DK

Dykænder er ret fåtallige som ynglefugle i Thy, men Villerslev Mose har fast 2 arter

- **Taffeland**. Yngler hvert år med 2-5 par. Yngler årligt på højst 5 lokaliteter i Thy.

- **Troldand**. Yngler hvert år med 2-4 par. Yngler årligt på højst 10 lokaliteter i Thy.

- **Toppet Lappedykker** yngler regelmæssigt

- **Lille Lappedykker** yngler regelmæssigt

- **Gråstrubet Lappedykker**, iagttaget parvis i yngletiden, men ynglebevis savnes.

- **Knopsvane** 1-2 par årligt

- **Grågæs** er stigende i antal året rundt. Kan forventes at etablere sig som ynglefugl i de nærmeste år. Arten tåler kun minimal forstyrrelse på ynglepladsen.

- **Blishøns** 12-17 ynglepar

- **Grønbenet Rørhøne** 5-8 ynglepar

- **Vandrikse** 1-3 ynglepar. Jf. seneste optællinger yngler arten kun på 294 lokaliteter i DK.

- **Hættemåge** – efter hævnningen af vandstanden i mosen, indvandrede hættemågen. I de senere år har der årligt ynglet over 1.000 par i mosen. På nationalt plan er det kun få moser der rummer en så stor hættemågekoloni.

I Thy er Villerslev Mose i disse år, det eneste sted hvor denne art årligt har ynglekoloni. (nogle år i Ørum Sø og på Madstedborg).

Arten har stor positiv betydning for det øvrige fugleliv. Den aggressive adfærd over for fjender, såvel flyvende, svømmende som gående, beskytter arter som ikke kan beskytte sig ved hjælp af et talstærkt luftangreb. Dykænder er blandt de fugle der erfaringsvis nyder godt af den beskyttelse.

Villerslev Mose

Oversigtsfoto

9-10-2005

Syd

Nord

200

Vest

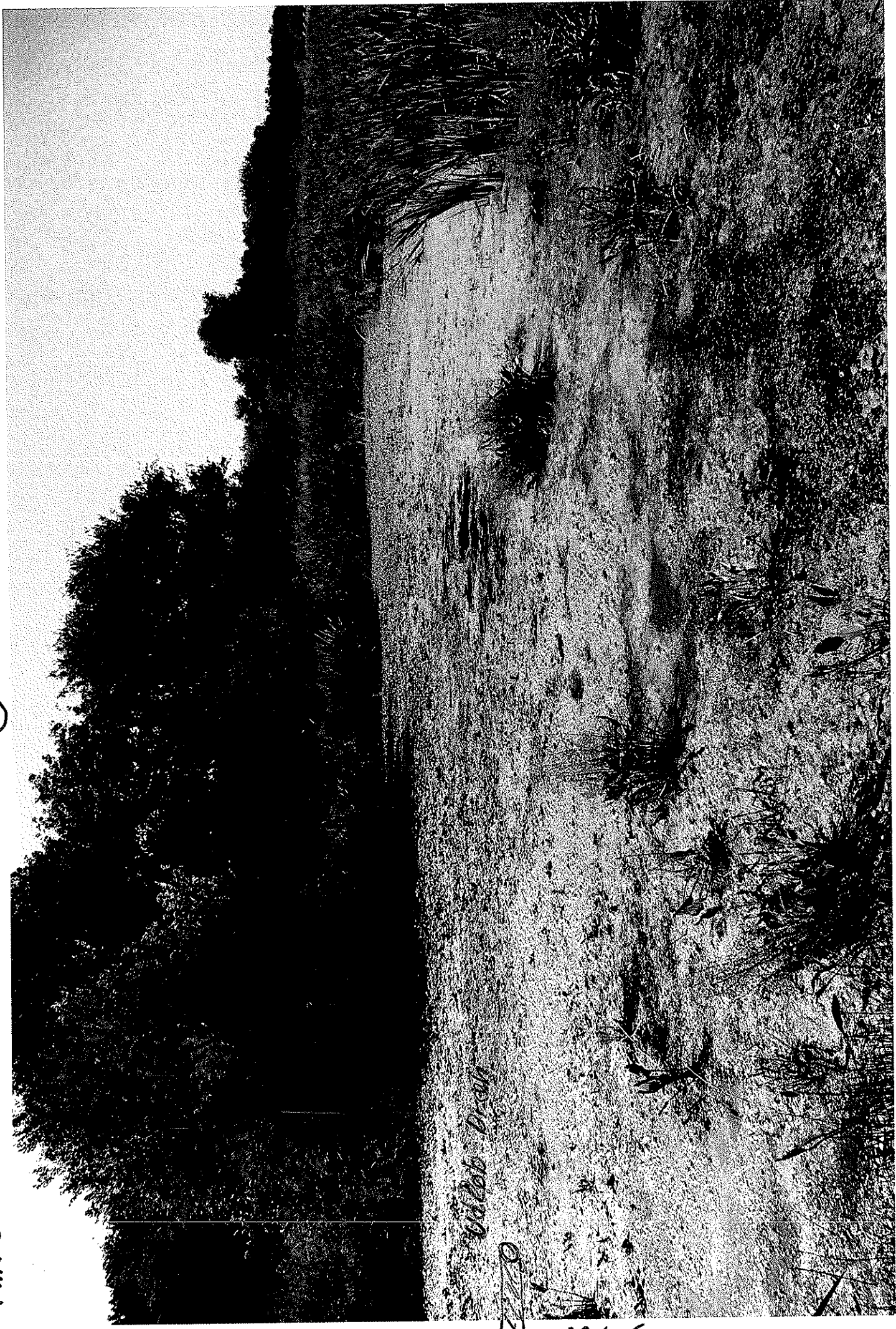
Dønavandssø på nabo mark

① Foto

Villerslev Anose

② Foto

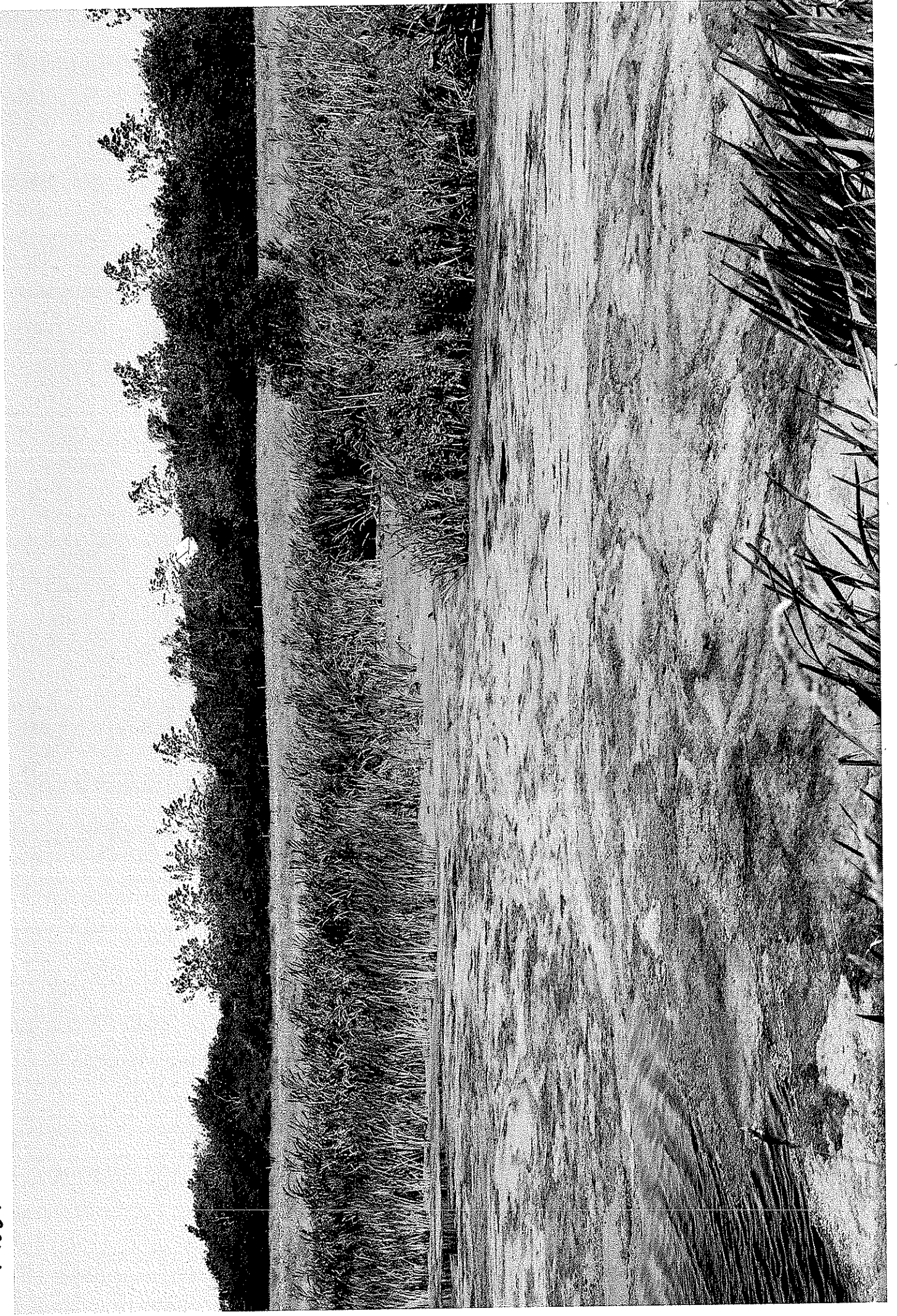
Villerslev Drain

020

Syddst

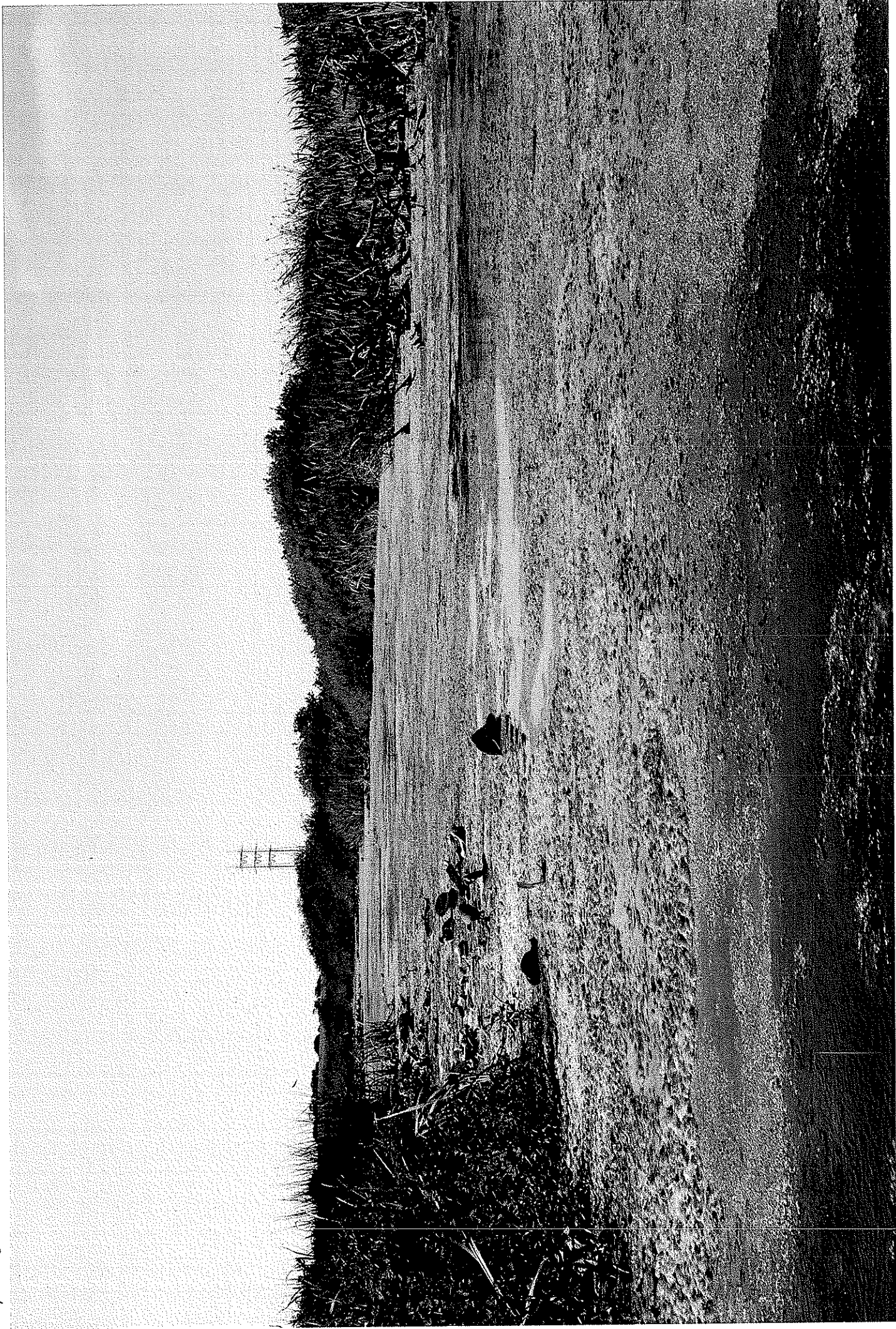
Mose

3 Foto

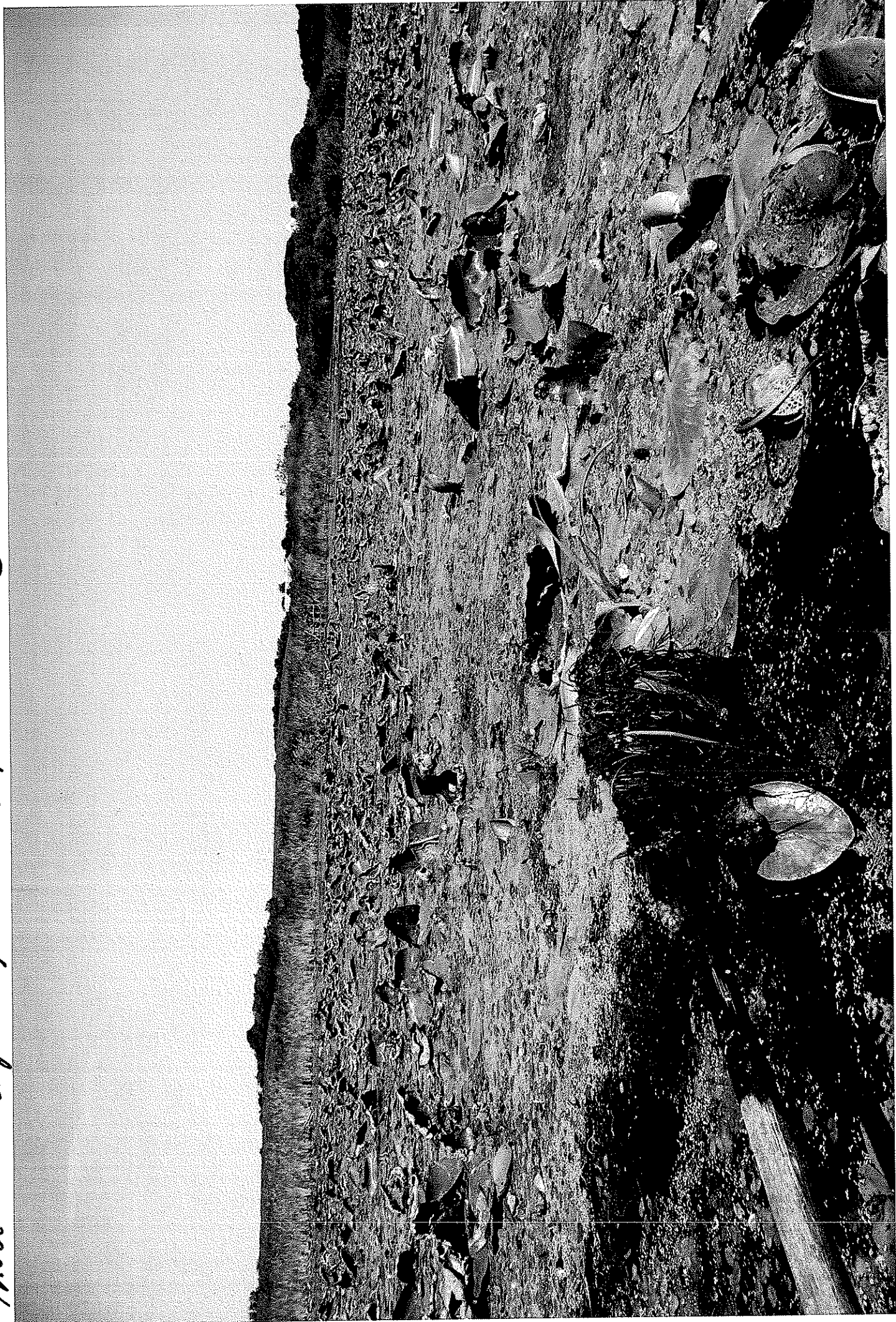
Mose

4) Foto

hose tilgroningen er sket på 20r (6) Foto

Lystfiske 80

Spildt arbejde vandpantene grot for hurtig

Lystfisker Se

